

i Informasjon om eksamen

UiO • Institutt for informatikk

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Avsluttende eksam i IN2120 Informasjonssikkerhet (Høst 2021).

Dato og tidspunkt: 3. desember 2021, kl.9:00 - 13:00 (4 timer).

Ingen hjelpemidler er tillatt.

Merk følgende:

- Oppgavene i denne eksamen er gruppert under 10 deler som tilsvarer omtrent 10 av forelesningene i dette emnet.
- Det er mulig å oppnå 10 poeng for hver del, totalt 100 poeng (= 100%).
- Man kan navigere frem og tilbake mellom oppgavene.
- Skåring for hver oppgave angis eksplisitt. Det kan gis negative poeng for feil svar/valg, men total poengsum for hele oppgaven er minimum 0 (selv om summen over alle svarene er negativ).
- Vær kortfattet når du skriver tekst som svar på en tekstoppgave. Svaret kan skrives på norsk eller engelsk.
- I navigasjonslinjen nederst på skjermen indikeres fullførte oppgaver med blå søyler.

Lykke til!

i Del 1: Generelt

Del 1: Generelt

1 1.1 Sikkerhetsmålsettinger

For hver angrepsbeskrivelse, angi på hvilken målsetting (eller ingen) det medfører brudd. Poeng: 0,5 for hver korrekt, -0,5 for for hver feil, 0 for intet valg, maks 3, minimum 0.

Angi målsettingen det medfører brudd på:

	System-integritet	Personvern	Konfidensialitet	Ingen	Data-integritet	Tilgjengelighet
Angriper endrer konfigurering av webtjener	☒	☐	☐	☐	☐	☐
Angriper blokkerer overføring av en melding	☐	☐	☐	☐	☐	☒
Angriper avlytter kryptert trafikk	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Angriper avskjærer en melding, endrer innholdet, og videresender meldingen	☐	☐	☐	☐	☒	☐
Angriper avlytter en kryptert forbindelse og klarer å dekode data	☐	☐	☒	☐	☐	☐
Angriper får tilgang til anonymiserte persondata, og klarer å de-anonymisere persondataene	☐	☒	☐	☐	☐	☐

Maks poeng: 3

2 1.2 Begreper

For hver beskrivelse, angi hvilket begrep som representerer beskrivelsen, ved å velge blant begrepene Trussel, Sårbarhet, Verdi, Risiko, Hendelse eller Ingen. Poeng: 0,5 for hver korrekt, -0,5 for for hver feil, 0 for intet valg, maks 3, minimum 0.

Angi riktig sikkerhetsbegrep:

	Ingen	Sårbarhet	Verdi	Risiko	Hendelse	Trussel
Kombinasjon av trussel, sårbarheter og verdier	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Brudd på konfidensialitet, integritet og/eller tilgjengelighet	☐	☐	☐	☐	☒	☐
Skadelig aktivitet som kan utnytte sårbarheter og forårsake en sikkerhetshendelse	☐	☐	☐	☐	☐	☒
Har krav om konfidensialitet, integritet, og/eller tilgjengelighet	☐	☐	☒	☐	☐	☐
At en type angrep ikke kan forhindres	☐	☒	☐	☐	☐	☐
Angrep som ikke detekteres	☒	☐	☐	☐	☐	☐

Maks poeng: 3

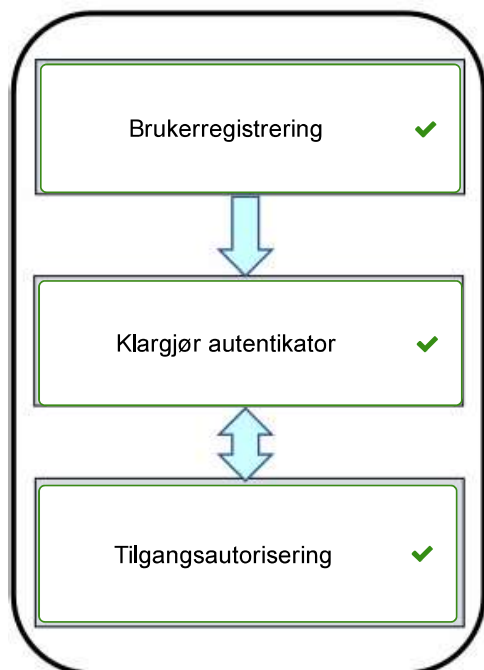
3 1.3 IAM

Tilordne trinnene til riktig felt i diagrammet for IAM (identitets- og tilgangshåndtering). Poeng: 0,5 for hver korrekt tilordning, -0,5 for hver feil tilordning, maks 3, minimum 0.

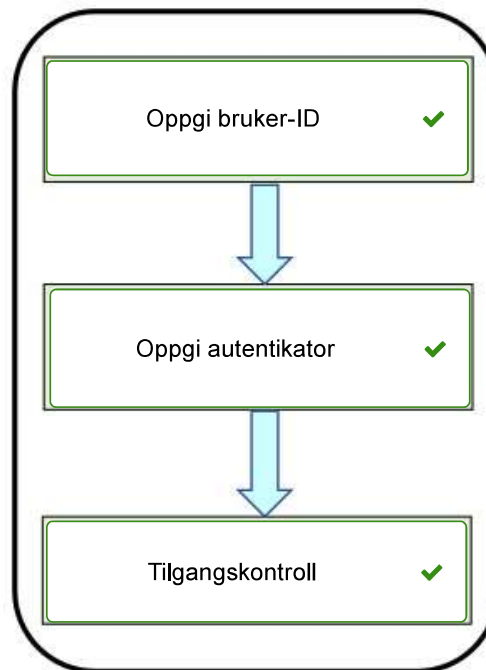
 Hjelp

Konfigureringsfase

Bruksfase

Maks poeng: 3

4 1.4 Meldingsautentisering

Angi hva som er korrekt for meldings/data-autentisering med MAC (Message Authentication Code) og digital signatur.

Poeng: 0,5 for riktig, -0,5 for feil, 0 for intet valg, maks 1, minimum 0.

Angi det som er korrekt

- Digital signatur kan valideres av mottager ✓
- MAC kan valideres av mottager ✓
- MAC er sterkere enn digital signatur.
- MAC kan valideres av tredjeparter

Maks poeng: 1

i Del 2: Angrepsvektorer og skadevare

Del 2: Angrepsvektorer og skadevare

5 2.1 Phishing

For hver beskrivelse, angi riktig type phishing ved å velge blant massephishing, spydphishing, hvalphishing, og klonephishing. Poeng: 0,5 for hver korrekt, -0.5 for for hver feil, 0 for intet valg, maks 2, minimum 0.

Angi riktig type phishing

	Massephishing	Spydphishing	Klonephishing	Hvalphishing
Du mottar phishing-epost som er irrelevant for deg	☐ ✓	☐	☐	☐
Du mottar phishing-epost som er relevant for deg	☐	☐ ✓	☐	☐
Du mottar phishing-epost som ligner en tidligere epost fra en kollega	☐	☐	☐ ✓	☐
Du er direktør og mottar phishing-epost om å autorisere en stor betaling	☐	☐	☐	☐ ✓

Maks poeng: 2

6 2.2 Angrepstyper

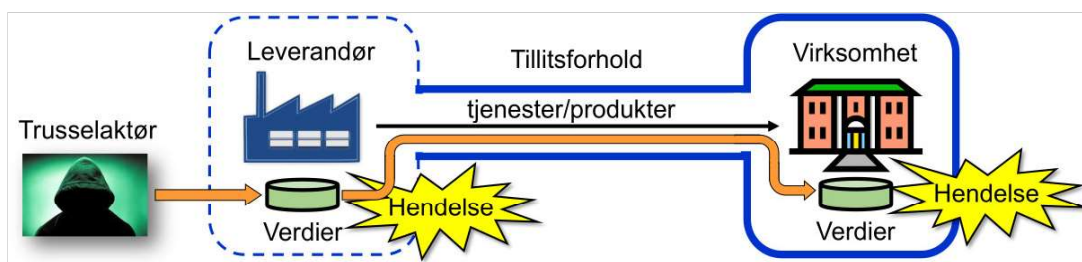
For hver beskrivelse, angi korrekt type angrep ved å velge blant Sidekekanal, Skjult kanal, MitM (Man-in-the-Middel) eller Ingen. Poeng: 0,5 for hver korrekt, -0.5 for for hver feil, 0 for intet valg, maks 2, minimum 0.

Angi agrepstype som passer

	Skjult kanal	Ingen	MitM	Sidekanal
Å sette opp en kryptert forbindelse gjennom TOR (The Onion Router)	☐	☒	☐	☐
Å opptre som både avsender og mottager i en kryptert forbindelse	☐	☐	☒	☐
Måle variasjon av tidsbruk ved kryptering med ulike nøkkelverdier	☐	☐	☐	☒
Kalle funksjoner i et system med ulike tidsbruk med hensikt at det kan måles utenfor systemet	☒	☐	☐	☐

Maks poeng: 2

7 2.3 Leveransekjedeangrep

Angi hva som er korrekt om leveransekjedeangrep.

Poeng: 0,5 for hver korrekt, -0.5 for for hver feil, 0 for intet valg, maks 2, minimum 0.

Leveransekjedeangrep er angrep mot en virksomhet basert på kompromitterte tjenester/produkter levert av en tredjepart.

Sant

Usant

Leverandør er som regel erstatningsansvarlig for virksomhetens tap som følge av leveransekjedeangrep.

Sant

Usant

Leverandør lider som regel størst konsekvenser ved leveransekjedeangrep.

Sant

Usant

Leverandør har best grunnlag for å vurdere konsekvenser ved leveransekjedeangrep.

Sant

Usant

Maks poeng: 2

8 2.4 Løsepengevirus

For hver beskrivelse, angi hva som er korrekt om tiltak for å forhindre eller respondere mot løsepengevirus. Poeng: 0,5 for hver korrekt, -0.5 for for hver feil, 0 for intet valg, maks 2, minimum 0.

Kan forhindre/mitigere (konsekvens av) tap av data

- Sikkerhetskopi av data ✓
- Anonymisering av persondata
- Cyberforsikring for å betale løsepenger ✓

Kan forhindre/mitigere (konsekvens av) brudd på personvern

- Sikkerhetskopi av data
- Anonymisering av persondata ✓
- Cyberforsikring for å betale løsepenger ✓

Maks poeng: 2

9 2.5 Skadevare

For hver karakteristik, angi riktig type skadevare. Poeng: 0,5 for hver korrekt, -0.5 for for hver feil, 0 for intet valg, maks 2, minimum 0.

Angi riktig type skadevare

	Virus	Orm	Trojaner	Drive-by-script
Utføres automatisk uten brukermedvirkning	☐	☐	☐	☒ ✓
Integreres som del av legitim programvare	☒ ✓	☐	☐	☐
Har både en nyttig og en skadelig funksjon	☐	☐	☒ ✓	☐
Spres automatisk uten brukermedvirkning	☐	☒ ✓	☐	☐

Maks poeng: 2

i Del 3: Kryptografi

Del 3: Kryptografi

10 3.1 Betingelser for sterk krypto

Angi nødvendige betingelser for å oppnå sterk kryptografi. Poeng: 1 for hver korrekt, -1 for for hver feil, 0 for intet valg, maks 2, minimum 0.

Angi korrekte betingelser

- Algoritmens design må holdes hemmelig
- Algoritmen må være resistent mot kryptanalyse ✓
- Algoritmen må være resistent mot kvantecomputere
- Algoritmen må beholde statistiske ujevnheter fra klartekst til chiffertekst
- Nøkkelrommet må være tilstrekkelig stort ✓

Maks poeng: 2

11 3.2 Sikker krypteringsmodus

Diagrammet viser eksempel på kryptering med sikker og usikker krypteringsmodus. Tilordne krypteringsmodus (som kan være reelle eller ikke) til riktig felt i diagrammet. Poeng: 1 for hver korrekt tilordning, -1 for hver feil tilordning, maks 2, minimum 0

 [Hjelp](#)

	Symmetrisk modus	ECB-modus	Tellermodus
 Klartekst	 ECB-modus ✓	 Tellermodus ✓	Ingen Symmetrisk modus ✓

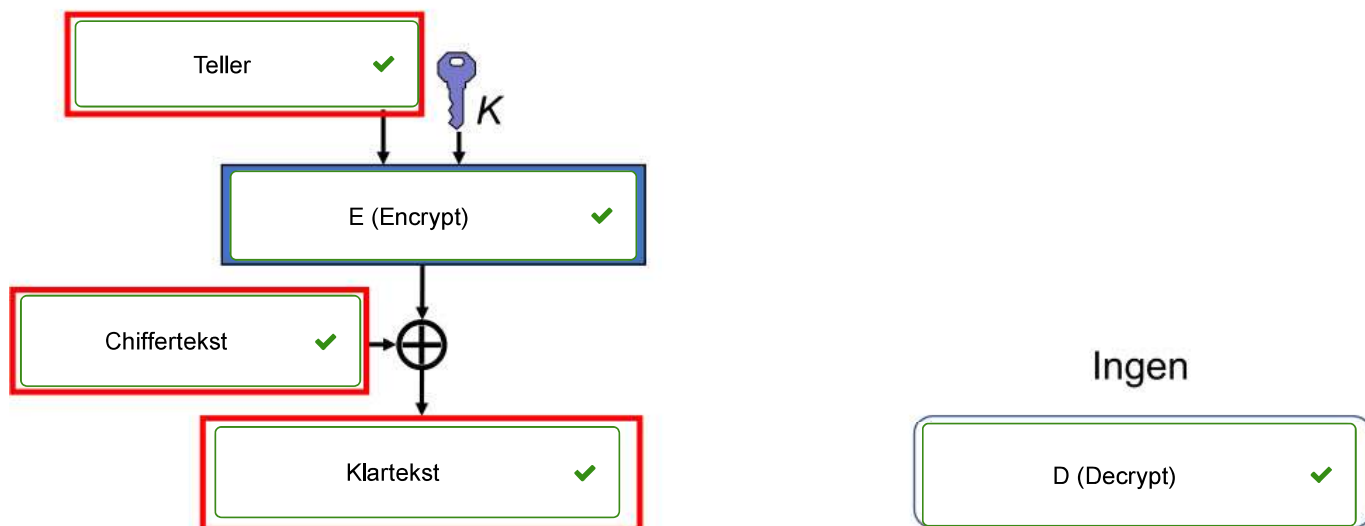
Maks poeng: 2

12 3.3 Tellermodus

Diagrammet viser prinsipp for dekryptering av en chiffterekstblokk i tellermodus. Tilordne funksjoner (som kan være reelle eller ikke) til riktig felt i diagrammet. Poeng: 0,5 for hver korrekt tilordning, -0,5 for hver feil tilordning, maks 2, minimum 0.

 [Hjelp](#)

Dekryptering med tellermodus

Maks poeng: 2

13 3.4 Hashfunksjoner

Angi hva som er korrekt for sikre hashfunksjoner.

Poeng: 0,5 for riktig, -0,5 for feil, 0 for intet valg, maks 2, minimum 0.

Hashfunksjoner er teoretisk mulig å invertere

Sant

Usant

Det er praktisk mulig å finne to datasett som gir samme hashverdi

Sant

Usant

Hashverdien har alltid samme størrelse uansett inndatasett

Sant

Usant

Endring av en enkelt bit i inndatasettet gjør at alle bits i hasverdien endres

Sant

Usant

Maks poeng: 2

14 3.5 Digital signatur

Alice ønsker å sende en digitalt signert melding til Bob. Velg riktig eier og type nøkkel for signering og validering. Poeng: 0,5 for hvert korrekte valg, -0,5 for hvert feil valg, maks 2, minimum 0.

For å signere meldingen må Alice bruke (Bobs, **sin egen**, dommerens)

(offentlige, symmetriske, **private**) nøkkel.

For å validere den digitale signaturen må Bob bruke (dommerens, sin egen,

Alices) (offentlige, private, symmetriske) nøkkel.

Maks poeng: 2

i Del 4: Nøkkelhåndtering og PKI

Del 4: Nøkkelhåndtering og PKI

15 4.1 Nøkkelstørrelse

Poeng for svar på spørsmålene: 0,5 for riktig, -0,5 for feil, maks 2, minimum 0.

Anta et chiffer med krypteringsnøkler med størrelse 8 bits. Hvor mange ulike nøkler fins det?

Svar med et heltall: (256).

Anta et chiffer med krypteringsnøkler der det fins 1024 forskjellige nøkler. Hva er nøkkelstørrelsen i antall bits. Svar med et heltall: (10).

Hva er typisk nøkkelstørrelse for AES-algoritmen? Velg: (128 bits, 1024 bits, 8 bits),

Hva er typisk nøkkelstørrelse for RSA-algoritmen? Velg: (8 bits, 1024 bits, 128 bits)

Maks poeng: 2

16 4.2 Nøkkelkompromittering

Ved mistanke om nøkkelkompromittering kan visse kryptografiske funksjoner fremdeles tillates, Velg riktig alternativ. Poeng: 1 for hvert korrekte valg, -1 for hvert feil valg, maks 2, minimum 0.

Ved kompromittering av hemmelig symmetrisk nøkkel kan nøkkelen fremdeles benyttes til

(dekryptering, validering, kryptering, signering).

Ved kompromittering av privat asymmetrisk nøkkel kan nøkkelen fremdeles benyttes til

(dekryptering, kryptering, signering, validering)

Maks poeng: 2

17 4.3 Kryptoperioder

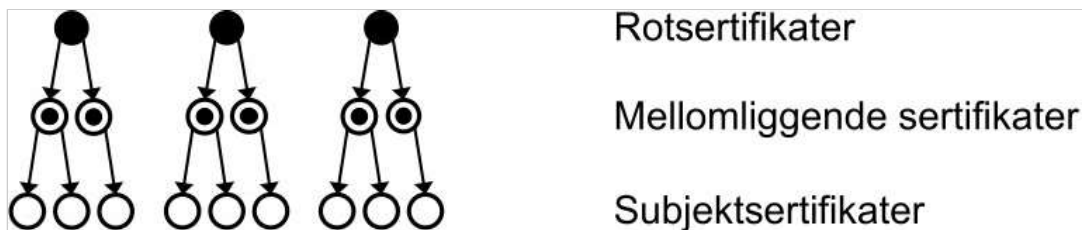
For hver periode, angi hvilken type nøkkel det gjelder. Poeng: 0,5 for hver korrekt, -0.5 for for hver feil, 0 for intet valg, maks 3, minimum 0.

Angi hvilken type nøkkel det gjelder

	hemmelig nøkkel	offentlig nøkkel	privat nøkkel
Beskyttelsesperiode for symmetrisk kryptering/dekryptering	☐ ✓	☐	☐
Proseseringsperiode for symmetrisk kryptering/dekryptering	☐ ✓	☐	☐
Beskyttelsesperiode for asymmetrisk signatur/validering	☐	☐	☐ ✓
Proseseringsperiode for asymmetrisk signatur/validering	☐	☐ ✓	☐
Beskyttelsesperiode for asymmetrisk kryptering/dekryptering	☐	☐ ✓	☐
Proseseringsperiode for asymmetrisk kryptering/dekryptering	☐	☐	☐ ✓

Maks poeng: 3

18 4.4 Sertifikater

For hver beskrivelse, angi riktig sertifikat (der Ingen også er et alternativ). Poeng: 0,5 for hver korrekt, -0.5 for for hver feil, 0 for intet valg, maks 3, minimum 0.

Velg riktig sertifikat

	Rotsertifikater	Mellomliggende sertifikater	Subjektsertifikater	Ingen
Inneholder webtjeners offentlige nøkkel	☐	☐	☒	☐
Inneholder webtjeners private nøkkel	☐	☐	☐	☒
Er signert av webtjener	☐	☐	☐	☒
Er selvsignert	☒	☐	☐	☐
Er signert av rot-CA (ikke selvsignert)	☐	☒	☐	☐
Brukes til signering av subjektsertifikater	☐	☐	☐	☒

Maks poeng: 3

i Del 5: Nettverkssikkerhet

Del 5: Nettverkssikkerhet

19 5.1 Internettstakken

Tilordne protokolltypene til riktig lag i internettstakken. Poeng: 0,5 for hver korrekt tilordning, -0,5 for hver feil tilordning, maks 3, minimum 0

 Hjelp

Internettprotokollen	Applikasjonsprotokoller
Transportprotokoller	Linkprotokoller

Maks poeng: 2

20 5.2 Sikkerhetsprotokoller

Velg riktig eksempel på sikkerhetsprotokoll for hvert lag i internettstakken. Poeng: 0,5 for hvert korrekte valg, -0,5 for hvert feil valg, maks 2, minimum 0.

Velg riktig sikkerhetsprotokoll

	TLS Record	Ingen	IPSec	TLS Handshake
Transportlaget	☒	☐	☐	☐
Applikasjonslaget	☐	☐	☐	☒
Linklaget	☐	☒	☐	☐
IP-laget	☐	☐	☒	☐

Maks poeng: 2

21 5.3 Perfekt fremoverhemmelighold

- Nevn en sikkerhetsprotokoll for nøkkelutveksling/nøkkeletablering som støtter perfekt fremoverhemmelighold/fremoversikkerhet (perfect forward secrecy)?
- Hva menes med perfekt fremoverhemmelighold?
- Hvordan oppnås perfekt fremoverhemmelighold?
- Nevn en sikkerhetsprotokoll som ikke støttet perfekt fremoverhemmelighold, og si hvorfor ikke (dvs. hvordan den etablerer øktnøkler/sesjonsnøkler).

Poeng: maks 4, minimum 0.

Skriv besvarelsen nedenfor

Format | **B** | *I* | U | ~~X~~ | ~~X~~ | ~~X~~ | | | | | | | | |

Σ |

a)
1 poeng for: f.eks. En sikkerhetsprotokoll som gir perfekt fremoverhemmelighold er f.eks. TLS (1.3)

b)
0,5 poeng for: Dreier seg om tilfellet der servers private nøkkel (langtidsnøkkel) blir kompromittert en gang i fremtiden
0,5 poeng for: Tidligere øktnøkler som er utvekslet/etablert ved hjelp av langtidsnøkkelen forblir hemmelige fremover i tid, dvs blir ikke kompromittert, selv om langtidsnøkkel blir lekket.

c)
1 poeng for: f.eks. med DH (Diffie-Hellman)

d)
0,5 poeng for: f.eks. I TLS 1.2 var DH bare en opsjon for nøkkeletablering, slik at TLS 1.2 ikke alltid støttet perfekt fremoverhemmelighold. SSL er en tidligere versjon av TLS som ikke støttet perfekt fremoverhemmelighold.
0,5 poeng for: Fordi hemmelig (frø-verdi for) øktnøkkel ble oversendt kryptert med tjenerens offentlige nøkkel.

Words: 0

Maks poeng: 4

22 5.4 Brannmurer

For hver egenskap, angi riktig type brannmur (der Ingen er et alternativ). Poeng: 0,5 for hver korrekt, -0.5 for for hver feil, 0 for intet valg, maks 2, minimum 0.

Angi riktig type brannmur

	Tilstandsbasert pakkefilter	Tilstandsløst pakkefilter	Ingen	Applikasjonsbrannmur
Kan støtte HSTS	☐	☐	☒	☐
Har statiske regler	☐	☐ ✓	☐	☐
Lager dynamiske regler	☐ ✓	☐	☐	☐
Kan støtte TLS-inspeksjon	☐	☐	☐	☐ ✓

Maks poeng: 2

i Del 6: Brukerautentisering

Del 6: Brukerautentisering

23 6.1 Passordcracking

Passord lagres på forskjellige måter i passorddatabaser. Hvis en slik database blir lekket vil angripere forsøke å cracke (avdekke) passordene. For hver lagringsmåte (som kan være reel eller ikke), angi hvordan passord kan crackes. Poeng: 0,5 for hver korrekt, -0.5 for for hver feil, 0 for intet valg, maks 2, minimum 0.

Angi hvordan passord kan crackes

	Vanskelig å cracke	Uten hashtabell	Ingen	Med hashtabell
Lagret som hashverdi	☐	☐	☐	☐ ✓
Lagret som salt	☐	☐	☒	☐
Lagret i klartekst	☐	☐ ✓	☐	☐
Lagret som saltet hashverdi	☐ ✓	☐	☐	☐

Maks poeng: 2

24 6.2 Biometrisk system

Poeng for hvert svar: 0,5 for riktig, -0,5 for feil, maks 3, minimum 0.

Når terskelverdien for match (for å bli godtatt) heves, vil FMR (forbli uendret, øke, minske).

Et ideelt biometrisk system er når ($FMR = FNMR = EER = 0$, $FMR = FNMR$, $FMR = 0$, $FNMR = 0$)-

PAD (Presentation Attack Detection) er å

(oppdage forsøk på forfalskning av biometri, oppdage når en genuin bruker blir feilaktig avvist, oppdage når en ikke-genuin bruker blir feilaktig godtatt).

Å oppdage forfalskning av biometri er (enkelt med, vanskelig på tross av) lav EER (Equal Error Rate).

Anta at et biometrisk system har blitt testet med 100 genuine brukere, og 100 ikke-genuine brukere. Testingen viste at systemet hadde $FMR = 0,05$, og $FNMR = 0,07$.

Hvor mange ikke-genuine brukere ble godtatt? Svar med heltall: (5).

Hvor mange genuine brukere ble avvist? Svar med heltall: (7).

Maks poeng: 3

25 6.3 Autentiseringsenheter

For hver karakteristikk, angi tilhørende type autentiseringsenhet. Poeng: 0,5 for hver korrekt, -0.5 for for hver feil, 0 for intet valg, maks 3, minimum 0.

Angi type autentiseringsenhet

	OTP-brikke	Pass og ID-kort	Online-enhete	Sekundærkanal
Brukes i FIDO-løsninger	☐	☐	☒	☐
Har som regel klokke	☒	☐	☐	☐
Brukes i BankID på mobil	☐	☐	☐	☐ ☒
Brukes i BankID	☒	☐	☐	☐
Blir autentisert av leser/terminal	☐	☒	☐	☐
Brukes for overføring av autorisasjonskode/mønster til bruker	☐	☐	☐	☐ ☒

Maks poeng: 3

26 6.4 Rammeverk for e-autentisering

Tre rammeverk for e-autentisering er

- NIST SP800-63-3, USA 2017
- eIDAS, EU 2014
- RAU (Rammeverk for autentisering og uavviselighet), Norge 2008

For hver karakteristikk, angi tilhørende rammeverk for e-autentisering. Poeng: 0,5 for hver korrekt, -0.5 for for hver feil, 0 for intet valg, maks 2, minimum 0.

Angi tilhørende rammeverk for e-autentisering

	NIST, USA 2017	RAU, Norge 2008	eIDAS, EU 2014
Beskriver krav til ID-føderering	☐ ✓	☐	☐
Beskriver 3 kategorier krav til autentiseringsløsninger	☐	☐	☐ ✓
Beskriver ikke krav til registrering av ID	☐	☐ ✓	☐
Definerer 4 autentiseringsnivåer	☐	☐ ✓	☐

Maks poeng: 2

i Del 7: Identitets- og tilgangshåndtering

Del 7: Identitets- og tilgangshåndtering

27 7.1 ID-modeller

To modeller for identitetshåndtering er silo-modellen og føderert modell.

For hver karakteristik, angi tilhørende modell for identitetshåndtering. Poeng: 0,5 for hver korrekt, -0.5 for for hver feil, 0 for intet valg, maks 2, minimum 0.

Angi tilhørende modell for identitetshåndtering

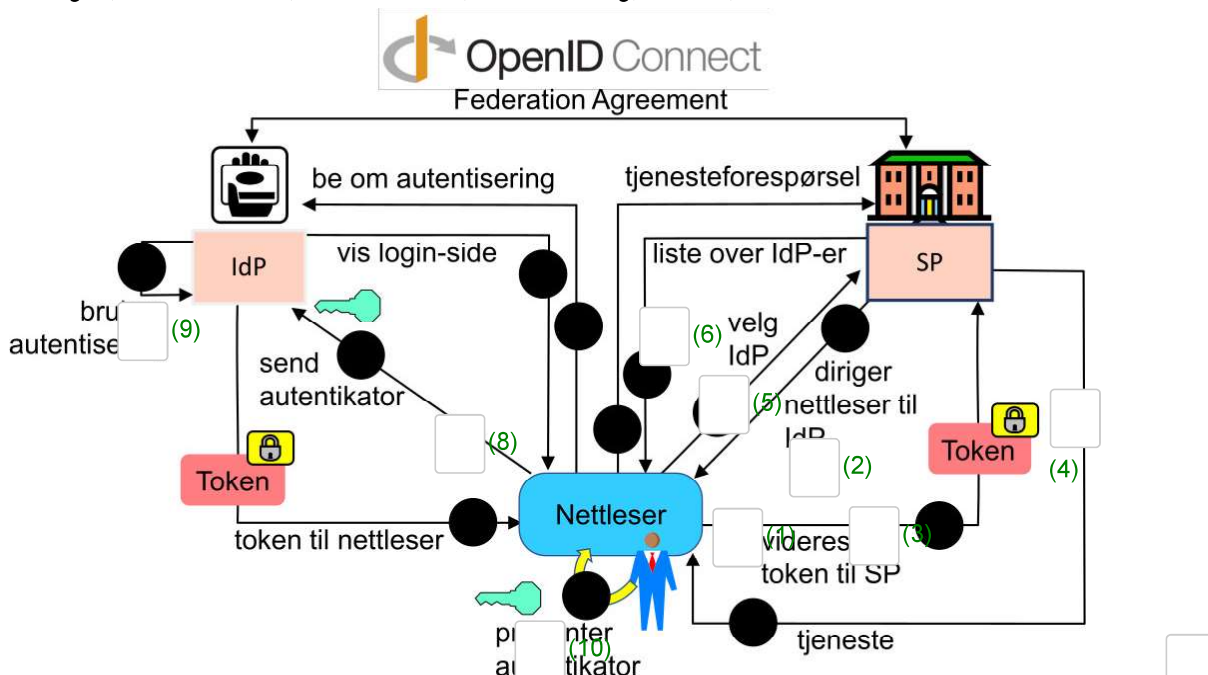
	Silo	Føderert
Gjøre at bruker får mange passord	☐ ✓	☐
Gjør det lett å dele informasjon om brukere	☐	☐ ✓
SP og IdP er samme entitet	☐ ✓	☐
Benyttes i ID-porten	☐	☐ ✓

Maks poeng: 2

28 7.2 Open ID Connect

Figuren viser scenarioet for brukerautentisering med OIDC. Sett inn tall 1 - 12 i hver melding for å vise rekkefølgen av meldingene i scenarioet.

Poeng: 0,5 for korrekt tall, 0 for for feil tall, 0 for intet valg, maks 6, minimum 0.

Maks poeng: 6

(7) (12) (11)

29 7.3 Tilgangskontroll

Fire modeller for tilgangskontroll er ABAC, DAB, MAC og RBAC.

For hver karakteristikk, angi tilhørende modell for tilgangskontroll. Poeng: 0,5 for hver korrekt, -0.5 for for hver feil, 0 for intet valg, maks 2, minimum 0.

Angi riktig modell

	RBAC	MAC	ABAC	DAC
Egner seg når det er et fast sett med jobbfunksjoner	☒	☐	☐	☐
Brukes i Windows/Linux	☐	☐	☐	☒
Er en generell modell	☐	☐	☒	☐
Støtter spesielle krav i militære systemer	☐	☒	☐	☐

Maks poeng: 2

i Del 8: Ledelse av informasjonssikkerhet

Del 8: Ledelse av informasjonssikkerhet

30 8.1 ISO/IEC-standarder

To prominente standarder for ledelse av informasjonssikkerhet er ISO/IEC 27001 og 27002.

For hver karakteristikk, angi tilhørende standard (eventuelt begge eller ingen). Poeng: 0,5 for hver korrekt, -0.5 for for hver feil, 0 for intet valg, maks 3, minimum 0.

Angi tilhørende standard

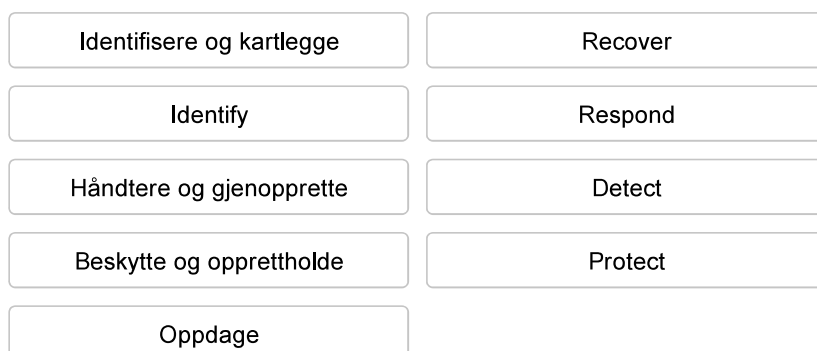
	ISO/IEC 27001	ISO/IEC 27002	Begge	Ingen
Beskriver tiltaksbank for sikkerhet	☐	☐ ✓	☐	☐
Beskriver ISMS	☐ ✓	☐	☐	☐
Er gratis	☐	☐	☐	☒
Kommer opprinnelig fra BSI (British Standard)	☐	☐	☐ ✓	☐
Er obligatorisk i norsk statlig forvaltning	☐	☐	☐	☒
Danner grunnlag for sertiifisering av virksomheter	☐ ✓	☐	☐	☐

Maks poeng: 3

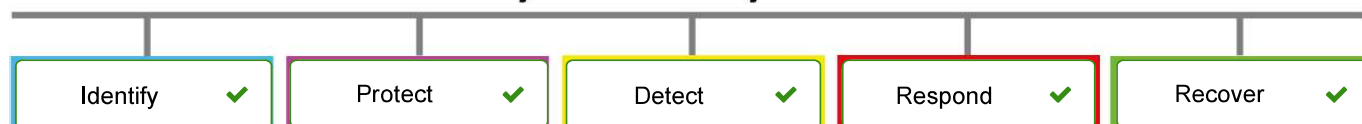
31 8.2 Rammeverk for cybersikkerhet

Figuren viser NIST og NSM sine rammeverk for cybersikkerhet som beskriver kategorier med sikkerhetstiltak/prinsipper i en logisk rekkefølge fra venstre mot høyre. Tilordne kategoriene til riktig felt i diagrammet for NIST og NSM sine rammeverk. Poeng: 0,5 for hver korrekt tilordning, -0,5 for hver feil tilordning, 5 for alle riktig, minimum 0.

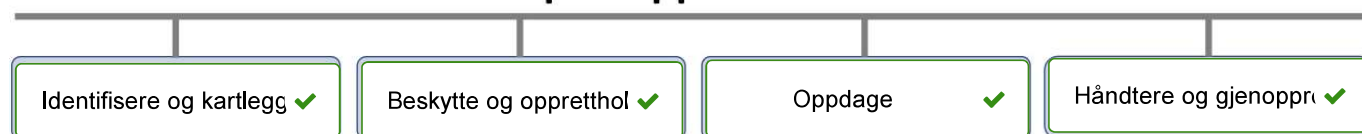
 Hjelp

NIST Cyber Security Framework

NSM Grunnprinsipper for IKT-sikkerhet

Maks poeng: 5

32 8.3 Modenhetsnivåer

CMMI (Capability Maturity Model Integration) definerer modenhetsnivåer for styring og ledelse av informasjonssikkerhet. Velg riktig nivå ut i fra beskrivelsen.

Poeng: 1 for hver korrekt, 0 for feil, maks 2, minimum 0.

Ledelsesforankring forventes fra modenhetsnivå (5: Optimalisert, 4: Systematisert, 3: **Formalisert**, 2: Fragmentert, 1: Tilfeldig, 0: Fraværende).

Risikobasert styring og ledelse forventes fra modenhetsnivå (5: Optimalisert, 4: **Systematisert**, 3: Formalisert, 2: Fragmentert, 1: Tilfeldig, 0: Fraværende).

Maks poeng: 2

i Del 9: Innebygd informasjonssikkerhet

Del 9: Innebygd informasjonssikkerhet

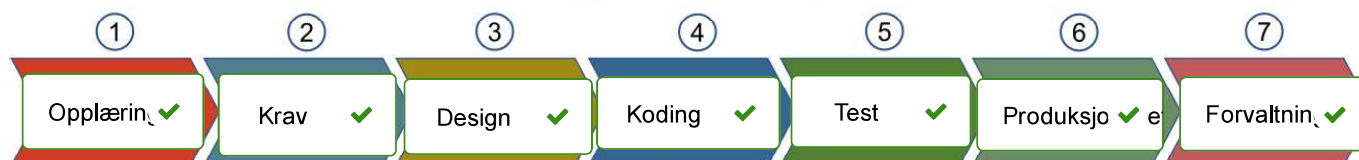
33 9.1 Syklus for innebygd informasjonssikkerhet

Figuren viser 7 faser i syklus for innebygd informasjonssikkerhet. Tilordne fasene til riktig felt i figuren. Poeng: 0,5 for hver korrekt tilordning, -0,5 for hver feil tilordning, 4 for alle riktig, minimum 0.

 Hjelp

Test	Koding	Krav
Produksjonssetting	Design	Opplæring
Forvaltning		

Syklus for innebygd informasjonssikkerhet

Maks poeng: 4

Justert skåring for denne oppgaven er basert på lengden av sekvensen med trinn i riktig rekkefølge. Hvis det f.eks. er spesifisert 5 trinn i riktig rekkefølge gir det 2.5 poeng. Eventuell spesifisering av feil trinn imellom har ingen negativ betydning. Det gis ikke minuspoeng for feilplassert spesifisering av trinn.

34 9.2 STRIDE

STRIDE er en modell utviklet av Microsoft for trusselmodellering som er ment å bruke under programvareutvikling. Hver bokstav i STRIDE er forbokstaven for en type trussel. Velg hva hver type trussel betyr (der noen betydninger er irrelevante).

Poeng: 0,5 for hver korrekt, -0,5 for feil, maks 3, minimum 0.

Spoofing (identitetstyveri) er brudd på (autentisitet, autorisering, integritet, konfidensialitet, sikkerhetskultur, tilgangskontroll, tilgjengelighet, uavviselighet/sporbarhet/regnskapelighet).

Tampering (tukling/kompromittering) er brudd på (autentisitet, autorisering, integritet, konfidensialitet, sikkerhetskultur, tilgangskontroll, tilgjengelighet, uavviselighet/sporbarhet/regnskapelighet).

Repudiation (avvising) er brudd på (autentisitet, autorisering, integritet, konfidensialitet, sikkerhetskultur, tilgangskontroll, tilgjengelighet, uavviselighet/sporbarhet/regnskapelighet).

Information disclosure (datatyveri og lekkasje) er brudd på

(autentisitet, autorisering, integritet, konfidensialitet, sikkerhetskultur, tilgangskontroll, tilgjengelighet, uavviselighet/sporbarhet/regnskapelighet).

Denial of service (tjenestenekt) er brudd på (autentisitet, autorisering, integritet, konfidensialitet, sikkerhetskultur, tilgangskontroll, tilgjengelighet, uavviselighet/sporbarhet/regnskapelighet).

Elevation of privilege (utvidet tilgang) er brudd på (autentisitet, autorisering, integritet, konfidensialitet, sikkerhetskultur, tilgangskontroll, tilgjengelighet, uavviselighet/sporbarhet/regnskapelighet)

Maks poeng: 3

35 9.3 Sikker programvareutvikling

Sikker Smidig og DevOps er to modeller for sikker programvareutvikling.

For hver karakteristikk, angi tilhørende modell (eventuelt begge eller ingen). Poeng: 0,5 for hver korrekt, -0.5 for for hver feil, 0 for intet valg, maks 3, minimum 0.

Finn de som passer sammen:

	Sikker smidig	DevOps	Begge	Ingen
Dekker opplæring i informasjonssikkerhet	☐	☐	☐	☒
Dekker forvaltning	☐	☒	☐	☐
Fokuserer på "shift left"	☐	☒	☐	☐
Må være skybasert	☐	☒	☐	☐
Fokuserer på sikkerhet	☐	☐	☒	☐
Har sprintsyklus som sentralt begrep	☐ ☒	☐	☐	☐

Maks poeng: 3

i Del 10: Cyberoperasjoner

Del 10: Cyberoperasjoner

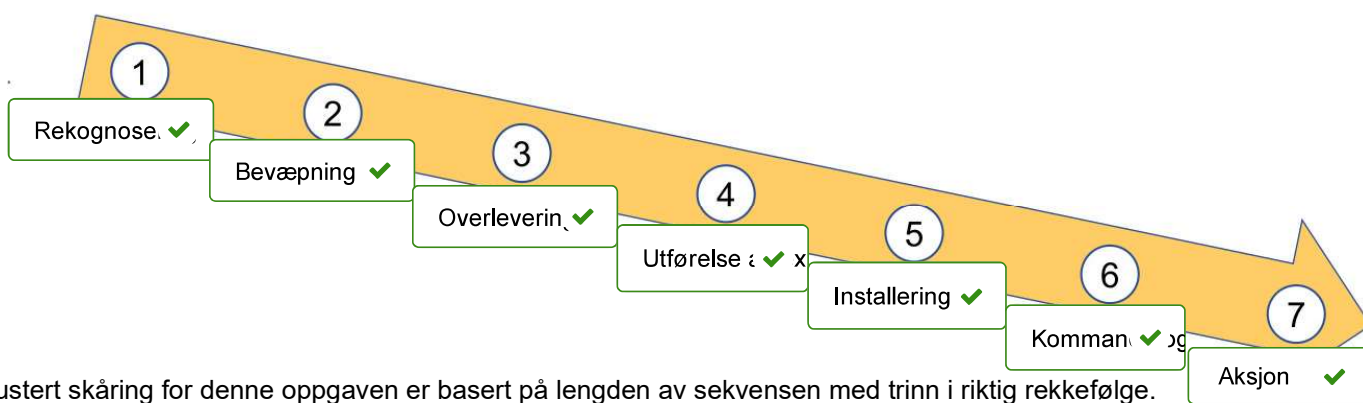
36 10.1 Cyber Kill Chain

Figuren viser 7 trinn i Cyber Kill Chain. Tilordne trinn til riktig felt i figuren. Poeng: 0,5 for hver korrekt tilordning, -0,5 for hver feil tilordning, 4 for alle riktige, minimum 0.

 Hjelp

Overlevering	Kommando og kontroll
Rekognosering	Aksjon
Bevæpning	Installering
Utførelse av exploit	

Cyber Kill Chain

Justert skåring for denne oppgaven er basert på lengden av sekvensen med trinn i riktig rekkefølge. Hvis det f.eks. er spesifisert 5 trinn i riktig rekkefølge gir det 2.5 poeng. Eventuell spesifisering av feil trinn imellom har ingen negativ betydning. Det gis ikke minuspoeng for feilplassert spesifisering av trinn.

Maks poeng: 4

37 10.2 APT

Velg riktig utsagn i hver setning,

Poeng: 1 for riktig, -1 for feil, maks 4, minimum 0.

"Kill" i Cyber Kill Chain betyr at

Velg alternativ (Angriperen kan drepe/skade (kille) offeret på denne måten, Forsvarerne kan potensielt stoppe (kille) angrepet på hvert trinn).

En APT (Advanced Persistent Threat) er en

Velg alternativ (trusselflate som er avansert, gruppering med en aktivitetsprofil for cyberangrep).

En APT er "avansert" fordi Velg alternativ (rikelige ressurser for angrep er tilgjengelige, kun avanserte teknikker brukes).

En APT er "persistent" fordi Velg alternativ (trusselaktøren har tålmodighet, trusselflaten er vanskelig å minske)

Maks poeng: 4

38 10.3 MITRE ATT&CK

MITRE ATT&CK beskriver såkalte teknikker og taktikker. Velg riktig utsagn i hver setning relatert til MITRE ATT&CK.

Poeng: 1 for riktig, -1 for feil, maks 2, minimum 0.

En "teknikk" beskriver (hvordan en angriper oppnår et (del)mål, hvordan en trussel kan forhindres).

En taktikk beskriver (et sett med teknikker som kombineres for å stoppe en trussel, et (del)mål for angriperen).

Maks poeng: 2

i Slutt

Slutt på eksamen